ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Алдархаан сумын Соёлын төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ЗАА-2022/163/СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Улиастай сум

2022 он

Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа
Утас: 99993365
Цахим хаяг: Bat-Undraa@audit.gov.mn

Ахлах аудитор Б.Дагвасүрэн
Утас:99014227
Цахим хаяг: dagvasurenb@audit.gov.mn

Аудитор Ц.Оюунсувд
Утас: 99076038
Цахим хаяг: oyunsuvdts@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын санал дүгнэлт .... **Error! Bookmark not defined.**
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл 2
3. Аудитын тайлан 10
   3.1 Ерөнхий зүйл 11
   3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт 11
   3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11
   3.4 Материаллаг байдал 12
   3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга 12
   3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 12
   3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг 13
   3.8 Аудитын гол асуудал 13
   3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 13
   3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 13
   3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 13
4. Аудитын илрүүлэлт 13
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл 15

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

ЗАВХАН АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
81000 Улиастай, Завхан аймаг
Утас/Факс:7046-36-12
И-мэйл: zavkhan@audit.gov.mn

2022.02.24 № 1302/188

танай ______ -ны № ______ -т

АЛДАРХААН СУМЫН
СОЁЛЫН ТӨВИЙН ЭРХЛЭГЧ
А.ҮҮРЦАЙХ-д

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Алдархаан сумын Соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Алдархаан сумын Соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Audit(D)A4-тоот/2022

01302/115

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Д.БАТ-УНДРАА

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**5,172,212.00**	**8,355,130.00**
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	5,172,212.00	8,355,130.00
354	**Хангамжийн материал**	5,172,212.00	8,355,130.00
35410	Бичиг хэргийн материал	201,000.00	240,000.00
35420	Аж ахуйн материал	1,658,080.00	2,678,880.00
35450	Барилгын засварын материал	00.00	135,300.00
35470	Бусад хангамжийн материал	3,313,132.00	5,300,950.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**438,208,028.94**	**411,542,376.80**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	438,208,028.94	411,542,376.80
392	**Биет хөрөнгө**	433,304,028.94	406,638,376.80
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	446,637,316.00	446,637,316.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-55,829,664.48	-83,744,496.72
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	23,655,248.70	27,239,248.70
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,037,748.70	-16,129,658.72
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	13,393,077.34	13,958,727.84
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-10,660,087.97	-11,673,374.87
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	11,580,500.00	11,580,500.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,793,936.00	3,753,936.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-639,946.95	-899,920.43
39217	Ном	15,411,399.00	15,916,099.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	4,904,000.00	4,904,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	4,904,000.00	4,904,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**443,380,240.94**	**419,897,506.80**
413	**Өглөг**	15,726,489.00	00.00
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	1,137,119.00	00.00
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	14,589,370.00	00.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**427,653,751.94**	**419,897,506.80**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	427,653,751.94	419,897,506.80
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	65,449,616.04	65,449,616.04
51101	Өмч: - төрийн	65,449,616.04	65,449,616.04
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	-122,741,402.62	-130,497,647.76
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-122,741,402.62	-122,741,402.62
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	-7,756,245.14
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	484,945,538.52	484,945,538.52
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**443,380,240.94**	**419,897,506.80**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**347,586,687.00**	**137,757,250.50**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**200,535,087.00**	**7,375,850.50**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	200,535,087.00	7,375,850.50
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	200,535,087.00	7,375,850.50
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	100,000.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,240,000.00	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	199,195,087.00	7,375,850.50
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**147,051,600.00**	**130,381,400.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	00.00	589,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	589,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	147,051,600.00	129,792,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	147,051,600.00	129,792,400.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**340,424,571.27**	**145,513,495.64**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**340,424,571.27**	**145,513,495.64**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	338,171,301.27	145,513,432.33
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	46,931,788.00	44,557,814.84
210101	Үндсэн цалин	46,931,788.00	44,557,814.84
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	5,884,030.99	6,284,289.45
210201	Тэтгэврийн даатгал	4,013,643.22	4,533,577.47
210202	Тэтгэмжийн даатгал	469,318.35	445,252.19
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	375,454.08	356,201.35
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	93,238.30	86,296.59
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	932,377.04	862,961.86
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	56,084,317.00	59,241,523.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,796,579.50	1,325,405.00
210302	Түлш, халаалт	54,287,737.50	57,916,118.40
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	1,428,818.00	2,132,682.00
210401	Бичиг хэрэг	281,068.00	213,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	311,450.00	290,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	235,400.00	182,000.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00	12,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	600,900.00	1,434,382.00
2105	**Нормативд зардал**	96,800.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	96,800.00	00.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	198,017,505.00	820,000.00
210604	Урсгал засвар	198,017,505.00	820,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	00.00	284,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	284,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	448,820.00	873,120.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	373,820.00	738,120.00

210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	75,000.00	135,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	29,279,222.28	31,320,002.64
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	29,279,222.28	31,320,002.64
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	2,253,270.00	63.31
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	00.00	00.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,253,270.00	63.31
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,253,270.00	63.31
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**7,162,115.73**	**-7,756,245.14**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**7,162,115.73**	**-7,756,245.14**

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2013 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл**	60,545,616.04	213,040,228.00	(76,103,333.36)	197,482,510.68
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**60,545,616.04**	**213,040,228.00**	**(76,103,333.36)**	197,482,510.68
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(35,118,865.51)	(35,118,865.51)
C08	**2014 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл**	**65,449,616.04**	**484,945,538.52**	**(122,741,402.62)**	427,653,751.94
D01	**2015 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл**	**65,449,616.04**	**484,945,538.52**	**(122,741,402.62)**	427,653,751.94
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**65,449,616.04**	**484,945,538.52**	**(122,741,402.62)**	427,653,751.94
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(7,756,245.14)	(7,756,245.14)
D09	**2015 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл**	**65,449,616.04**	**484,945,538.52**	**(130,497,647.76)**	419,897,506.80

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**148,391,600.00**	**130,381,400.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**1,340,000.00**	**00.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	1,340,000.00	00.00
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	1,340,000.00	00.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	100,000.00	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,240,000.00	00.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**147,051,600.00**	**130,381,400.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	00.00	589,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	00.00	589,000.00
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	147,051,600.00	129,792,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	147,051,600.00	129,792,400.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**148,325,100.00**	**130,314,900.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**148,325,100.00**	**130,314,900.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**146,071,830.00**	**130,314,836.69**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	42,323,700.00	42,323,543.29
210101	Үндсэн цалин	37,348,774.00	34,868,685.29
210102	Нэмэгдэл	4,946,726.00	7,454,858.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	28,200.00	00.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	9,355,000.00	9,655,680.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	7,662,100.00	7,962,780.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	423,200.00	423,200.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	338,600.00	338,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	84,600.00	84,600.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	846,500.00	846,500.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	91,591,600.00	73,830,893.40
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,648,567.50	1,325,405.00
210302	Түлш, халаалт	89,841,832.50	72,395,088.40
210303	Цэвэр, бохир ус	101,200.00	110,400.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	999,518.00	986,800.00
210401	Бичиг хэрэг	291,168.00	252,500.00
210402	Тээвэр, шатахуун	311,450.00	290,800.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	235,400.00	235,400.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00	12,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	161,500.00	196,100.00
2105	**Нормативд зардал**	96,800.00	96,800.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	96,800.00	96,800.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	150,000.00	955,300.00
210604	Урсгал засвар	150,000.00	955,300.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	00.00	284,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	00.00	284,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	1,555,212.00	2,041,320.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,480,212.00	1,906,320.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	75,000.00	135,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	00.00	140,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	00.00	140,500.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**2,253,270.00**	**63.31**

2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	00.00	00.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	2,253,270.00	63.31
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	2,253,270.00	63.31
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**66,500.00**	**66,500.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**66,500.00**	**66,500.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**66,500.00**	**66,500.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	66,500.00	66,500.00
223001	Бусад хөрөнгө	66,500.00	00.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	00.00	66,500.00
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГүЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**-66,500.00**	**-66,500.00**

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

ЭЗА	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	146,591,200	129,792,336.69	16,798,863.31
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	146,591,200	129,792,336.69	16,798,863.31
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	146,591,200	129,792,336.69	16,798,863.31
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	42,323,700	42,323,543.29	156.71
210101	Үндсэн цалин	38,166,800	34,868,685.29	3,298,114.71
210102	Нэмэгдэл	4,156,900	7,454,858.00	(3,297,958.00)
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	9,355,000	9,655,680.00	(300,680.00)
210201	Тэтгэврийн даатгал	7,662,100	7,962,780.00	(300,680.00)
210202	Тэтгэмжийн даатгал	423,200	423,200.00	-
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	338,600	338,600.00	-
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	84,600	84,600.00	-
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	846,500	846,500.00	-
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	91,600,400	73,571,893.40	18,028,506.60
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,490,400	1,066,405.00	423,995.00
210302	Түлш, халаалт	90,000,000	72,395,088.40	17,604,911.60
210303	Цэвэр, бохир ус	110,000	110,400.00	(400.00)
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	722,200	846,200.00	(124,000.00)
210401	Бичиг хэрэг	87,200	63,000.00	24,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	286,200	290,800.00	(4,600.00)
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	215,800	235,400.00	(19,600.00)
210404	Ном, хэвлэл	66,500	78,500.00	(12,000.00)
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	66,500	178,500.00	(112,000.00)
2105	**Нормативд зардал**	96,800	96,800.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	96,800	96,800.00	-
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	150,000	955,300.00	(805,300.00)
210604	Урсгал засвар	150,000	955,300.00	(805,300.00)
2107	**Томилолт, зочны зардал**	287,700	301,600.00	(13,900.00)
210702	Дотоод албан томилолт	287,700	301,600.00	(13,900.00)
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	2,055,400	2,041,320.00	14,080.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,916,100	1,906,320.00	9,780.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	139,300	135,000.00	4,300.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	146,591,200	129,792,400	16,798,800
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	146,591,200	129,792,400	16,798,800
132001	Орон нутгийн төсвөөс	146,591,200	129,792,400	16,798,800
61	**БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО**	1	1	-
610001	Төсвийн байгууллага	1	1	-
62	**АЖИЛЛАГСДЫН ТОО**	5	5	-
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	3	3	-
620003	Үйлчлэх ажилтан	1	1	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	**589,000**	**589,000**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**589,000**	**589,000**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	589,000	589,000
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	259,000	259,000
210301	Гэрэл, цахилгаан	259,000	259,000
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	189,500	189,500
210401	Бичиг хэрэг	189,500	189,500
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	140,500	140,500
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	140,500	140,500

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Алдархаан сумын Соёлын төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдэд нягтлан бодох бүртгэл,тайлагнал, худалдан авалт, арвилан хэмнэлт зэрэгтэй холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Ц.Оюунсувд гүйцэтгэж, хяналтыг ахлах аудитор Б.Дагвасүрэн, дарга, тэргүүлэх аудитор Д.Бат-Ундраа хэрэгжүүлсэн.

Алдархаан сумын Соёлын төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Завхан аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2022 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 02 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Алдархаан сумын Соёлын төв нь Соёлын үйлчилгээг иргэдэд хүргэх чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөгүй байна.

Тус байгууллага нь Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг болон дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэх журам, заавар зэргийг боловсруулж мөрдсөн.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Алдархаан сумын Соёлын төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт орлогыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг нийт зардлаас 130.4 сая төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 2.0 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 буюу 1.5 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

/мян.төг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Төрийн сангийн харилцах	-	-	-
Бараа материал	5,172.2	8,355.1	3,182.9
Үндсэн хөрөнгө	438,208.0	411,542.4	-26,665.6
Нийт хөрөнгө	**443,380.2**	**419,897.5**	**-23,482.7**
Өр төлбөр	15,726.5	-	-15,726.5
Засгийн газрын оролцоо /Эздийн өмч/	427,653.7	419,897.5	-7,756.2
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	**443,380.2**	**419,897.5**	**23,482.7**

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 3,182.9 мянган төгрөгөөр өссөн нь хангамжийн материал өссөнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 26,665.7 мянган төгрөгөөр буурсан нь элэгдлийн зардалтай холбоотой.

Өр төлбөр дансны үлдэгдэл 15,726.5 мянган төгрөгийг тайлант онд барагдуулсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 7,756.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь тайлант үеийн үр дүн буурсантай холбоотой байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 146,591.2 мянган төгрөгөөр, нийт зарлагыг 146,591.2 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвөөс 129,792.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, урсгал үйл ажиллагаанд 129,792.3 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Тайлант онд төсөвт байгууллагын өөрийн орлого 589.0 мянган төгрөгийн нэмэлт санхүүжилтийн орлогыг бүрдүүлсэн байна.

Нэмэлт орлогын 589.0 мянган төгрөгийг урсгал үйл ажиллагааны зардалд зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Онцолсон болон бусад асуудал гараагүй.

3.8 Аудитын гол асуудал

Нягтлан бодогч нь зардлын эдийн засгийн ангиллыг гүйлгэн зарцуулсан байна. Тус байгууллагын дотоод хяналтын нэгж санхүүгийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж байгаа боловч хяналтыг сайжруулах шаардлагатай байна.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд шилэн дансны цахим хуудсанд оруулбал зохих 148 мэдээллээс 137 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн оруулж, 11 мэдээллийг хугацаа хоцроосон байна. Цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ хэсэгт 77,813.2 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг мэдээлээгүй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн “шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн байна” гэж дүгнэлээ.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар зөвлөмж өгөгдөөгүй байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал гараагүй болно.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 3,407.6 мянган төгрөгийн алдаа зөрчил илэрснээс, 2,535.2 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 872.4 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд 2 заалт бүхий, шилэн дансны тухай

хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 77,813.2 мянган төгрөгийн алдаа зөрчилд 1 заалт бүхий зөвлөмж өгсөн.

4.1 Залруулсан алдаа

2,130.0 мянган төгрөгийн ажил гүйлгээг бүртгэлийн аккруэл сууриар хөтлөөгүй болон бараа материалын тодруулгад 405.2 мянган төгрөгийн, нийт 2,535.2 мянган төгрөгийн алдаанд залруулга хийгдсэн.

4.2 Төлбөрийн акт тогтоогоогүй

4.3 Албан шаардлага хүргүүлээгүй

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал

1.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

- ✓ *654.4 мянган төгрөгийн зардлыг эдийн засгийн ангилал хооронд гүйлгэн зарцуулсан нь Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-тай нийцэхгүй, ангилал, үнэлгээ ба хуваарилалт зэрэг батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.*

1.2. <u>Өгсөн зөвлөмж</u>:

- ✓ *Батлагдсан төсвийг зарцуулахдаа Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Зардлын эдийн засгийн ангилал ашиглах заавар"-ыг баримтлан ажиллаж, эдийн засгийн ангилал хооронд гүйлгэн зарцуулахгүй байх;*

2. Нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналтай холбоотой асуудал

2.1. <u>Илрүүлэлт:</u>

- ✓ *218.0 мянган төгрөгийн худалдан авалтын и-баримтыг бүрдүүлээгүй нь Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2; Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7 дахь заалтуудтай нийцэхгүй, иж бүрэн байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.*

2.2. <u>Өгсөн зөвлөмж</u>:

- ✓ *Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д "Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно"; Татварын ерөнхий хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2 "Татвар төлөгч ногдуулалт хийхдээ энэ хуульд заасан нийтлэг журмыг баримтлах бөгөөд холбогдох хуульд заасны дагуу орлого, зарлагын гүйлгээг бүртгэх, баримтжуулах, цахим төлбөрийн баримт үйлдэх, хэвлэх, илгээх, татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд мэдээлэл дамжуулах зориулалт бүхий, нэгдсэн системд холбогдсон, стандартын шаардлага хангасан кассын машин, төхөөрөмж, компьютер, бусад дагалдах хэрэгслийг зориулалтын дагуу бүрэн ашиглаж, борлуулалтын мэдээллийг 14 хоногт багтаан татварын бүртгэл, мэдээллийн нэгдсэн санд илгээж, бүртгүүлнэ"; Нэмэгдсэн өртгийн албан татварын тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.3 "Албан татвар суутган төлөгч хоорондын бараа борлуулсан, ажил гүйцэтгэсэн, үйлчилгээ үзүүлсэн тухай бүрд төлбөрийн баримт олгох бөгөөд уг баримтуудыг дангаар, эсхүл хамтатган нэмэгдсэн өртгийн албан татварын падаан үйлдэнэ" гэсэн заалтуудыг мөрдөж ажиллах;*

3. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

3.1 <u>Илрүүлэлт:</u>

- ✓ *Тайлант хугацаанд шилэн дансны цахим хуудсанд оруулбал зохих 148 мэдээллээс 137 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн оруулж, 11 мэдээллийг хугацаа хоцроосон, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ хэсэгт 77,813.2 мянган төгрөгийн санхүүжилтийг мэдээлээгүй нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3. "тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх", Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журмын 3.2.10. цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ бүрийг холбогдох шийдвэрийн хуулбарын хамт тухайн гүйлгээ хийгдсэнээс хойш 7 хоногийн дотор энэ журмын 9 дүгээр хавсралтад заасан маягтын дагуу цахимаар" гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.*

<u>4.2 Өгсөн зөвлөмж:</u>

- ✓ *Шилэн дансны тухай хууль, "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ыг мөрдөн ажиллаж, цахим хуудсанд тавих мэдээллийг хуулиар тогтоосон хугацаанд үнэн зөв, иж бүрэн, нээлттэй мэдээлж хэвших;*

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 10 дугаар сарын 01-ний өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая. төг/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн тайлангийн аудитын асуудал											
1	Алдархаан сумын Соёлын төв	5	3.4	3	2.5					2	0.9
Дүн		5	3.4	3	2.5					2	0.9
Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал											
2	Алдархаан сумын Соёлын төв	1	77.8							1	77.8
Дүн		**1**	**77.8**							**1**	**77.8**
Нийт дүн		**6**	**81.2**	**3**	**2.5**					**3**	**78.7**